
ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Масленніков Є. І., д.е.н., доц.,
Древняк В.В.,
Дворніков І.А.

Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, м. Одеса

На даному етапі свого розвитку Україна переживає етап реформації в умовах ринкової економіки. В сучасних умовах дуже велика конкуренція і більшість підприємств стикаються з проблемою застарілих технологій, неприбутковістю діяльності. Тому підприємствам потрібно зосередитися на розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності [2].

Підвищення ролі інноваційного розвитку на підприємствах та в економіці загалом забезпечить національний суспільно-економічний простір потужними можливостями росту з високим інноваційним потенціалом. Це призведе до підвищення конкурентоспроможності підприємств, країни загалом та її регіонів.

Дослідженням інвестиційно-інноваційних процесів в Україні займалися такі вітчизняні науковці: В. М. Гейць, М. Данько, Л. А. Жаліло, А. К. Кінах, В. Мартиненко, А. С. Музиченко, М. І. Крупка, Б. Санто, О. Ф. Уткін та інші.

Проте, на сьогоднішній день особливо важливими залишаються питання щодо мотивації, регулювання та впровадження інноваційної діяльності в окремих аспектах економіки [1]. Вирішення цих завдань набуває особливого значення в сучасних умовах гострої конкуренції та необхідності посилення власного економічного потенціалу країни та окремих регіонів.

Інноваційні процеси у звітному періоді впровадили 614 підприємств, з яких 459 – нові або вдосконалені методи обробки та виробництва продукції (технологічні процеси), кількість яких становила 1743, у т.ч. маловідходних, ресурсозберігаючих – 447; 123 підприємства – нові або вдосконалені методи логістики, доставки чи розповсюдження продукції, 190 – нову або вдосконалену діяльність із підтримки процесів матеріально-технічного обслуговування або операцій щодо закупівель, обліку або розрахунків [4].

Організаційні інновації здійснювали 125 підприємств, маркетингові – 157.

У 2014р. 905 підприємств реалізували інноваційну продукцію на 25,7 млрд.грн., або 2,5% загального обсягу реалізованої промислової продукції [8].

Поняття "інноваційний проект" може розглядатися в кількох аспектах:

- як сукупність заходів щодо досягнення інноваційних цілей;
- як процес здійснення інноваційної діяльності;
- як пакет документів, що обґрунтовують і описують ці заходи.

Ці три аспекти підкреслюють значення інноваційного проекту як форми організації та цільового управління інноваційною діяльністю [4].

Оцінка ефективності проекту виконується в три етапи:

- розрахунок вихідних показників за роками;
- розрахунок аналітичних коефіцієнтів;
- аналіз коефіцієнтів і прийняття рішень [7].

Ключовими процесами підтримки інноваційної діяльності в Україні являються:

- освіта і комунікації;
- робота із дослідницькими структурами;
- виявлення цінності дослідницьких результатів;
- (децентралізований процес із чіткими процедурами);
- оцінювання можливостей використання дослідницьких результатів;
- (творчий неструктурований процес);
- комерціалізація;

– управління [10].

Для підвищення рівня наукової та інноваційної діяльності необхідна побудова ефективної системи взаємодії освіти, науки і виробництва. Позитивною тенденцією вважається збільшення використання власних коштів підприємств на виконання наукових та науково-технічних робіт, хоча водночас зростає попит внутрішнього ринку на науково-технічну продукцію [11-12]. Важливого значення набуває інтеграція науки, освіти та виробництва, що забезпечується за рахунок формування й підтримки діяльності інтегрованих науково-освітніх структур, науково-навчально-виробничих інноваційних центрів для консолідації зусиль і ресурсів, розвитку міжнародного співробітництва та кооперації.

Щоб забезпечити досягнення стратегічної мети – стабільного соціально-економічного розвитку – необхідні нарощування інвестиційних ресурсів, послідовне збільшення частки капітальних вкладень у ВВП, поліпшення структури інвестиційних джерел та оптимізації напрямів їх вкладення. Потрібно забезпечити ефективну реалізацію довготермінової стратегії розвитку інвестиційного потенціалу, його ефективне використання, передусім для створення високопродуктивних робочих місць [6]. Виходячи з цього, доцільно визначити цільову спрямованість інвестиційно-інноваційного розвитку господарської діяльності в національній економіці загалом, оскільки в умовах переходу до ринку особлива увага зосереджується на шляхах ефективного національного соціально-економічного розвитку.

Література

1. Данько К. А., Маркович С. Є., Свящук А. Л.- Формування інноваційної культури в українських університетах: практ. посіб. // К.А. Данько, С.Є. Маркович, А.Л. Свящук; за ред. Н. Я. Качмар-Кос. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 124 с.
2. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. [2014]/Держ. Комітет статистики України. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2014. – 365 с.
3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт.-упоряд.: Г. О. Андрошук, І. Б.Жиляєв, Б. Г. Чижевський, М. М.Шевченко. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
4. Тульчинська С. О. Стратегія інноваційного розвитку регіонів України // Ефективна економіка / С. О. Тульчинська. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1246>.
5. Чижова В. І. Економічна сутність інноваційно-інвестиційного процесу як концептуальне відображення феномену інновації / В. І. Чижова // Продуктивні сили і регіональна економіка. – 2008. – Ч. 2. – С. 71-80.
6. Шумська С. С. Втеча капіталу з української економіки: аналіз та оцінка за даними платіжного балансу/С. С. Шумська//Екон.теорія. – 2014 № 11 - С.45-67.
7. Ятченко А. Д. - Формування інноваційної культури в українських університетах: практ. посіб. // А. Д. Ятченко; за ред. Н. Я. Качмар-Кос. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 124 с.
8. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]// Сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
9. Аналіз діяльності технологічних парків України у 2013-2014 рр. [Електронний ресурс]//Сайт міністерства освіти і науки України. – Режим доступу: http://mon.gov.ua/science/innovation/analiz_2013_20014.doc.
10. TEMPUS «Університети для інновацій» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uni4inno.eu>.
11. Філіппова С.В. Інноваційно-інвестиційна діяльність промислового підприємства: симбіоз економічного оцінювання та залучення джерел фінансових та альтернативних ресурсів: [моногр.] / І.Р. Крючкова, С.В. Філіппова. – Одеса: ОНПУ, ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 190 с.
12. Балан О.С. Управління процесом прийняття інвестиційних рішень на підприємствах виробничої сфери: [моногр.] / О.С. Балан // Одеса: вид-во «ВМВ», 2014. – 420 с.
13. Brand book для малих міст: [Підручник] / [М. Врублевський, С. Філіппова, В. Логвінов, О. Балан та ін.]. – Варшава: Вид-во: Інститут Фонд східних досліджень, 2014 р. – 61с.